

KURSPLAN

Religionsvetenskap för ämneslärare, 1-30 hp, 30 högskolepoäng

Religious Science for Secondary School Subject Teachers, 1-30 credits, 30 credits

---

Kurskod:	LR1K17	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställt av:	Utbildningschef 2016-11-03	Utbildningsområde:	Humanistiska området (75%) och undervisningsområdet (25%)
Gäller fr.o.m.:	Våren 2017	Ämnesgrupp:	RV1
Version:	1	Fördjupning:	G1F
Diarienummer:	HLK 2016/4583-313	Huvudområde:	Religionsvetenskap

---

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- visa kunskap om och förståelse av olika ämnesområden, centrala begrepp och teman inom ämnet religionsvetenskap
- visa kunskap om och förståelse av centrala etiska teorier och begrepp
- visa kunskap om och förståelse av religionernas historiska utveckling och nutida betydelse
- visa kunskap om och förståelse av religionssociologiska och religionspsykologiska perspektiv på religion
- visa förståelse för kopplingar mellan religionsämnet och den religionsvetenskapliga ämnesdidaktiken
- visa förståelse för vad ett demokratiskt förhållningssätt innebär och hur ett sådant kan anläggas med utgångspunkt i skolans värdegrund
- ha grundläggande kunskaper om hur MIK-verktyg kan användas i olika lärandesituationer

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring religionshistoriska, etiska och religionsbeteendevetenskapliga frågeställningar
- visa grundläggande förmåga att förstå och planera undervisning och bedöma kunskaper i religionskunskap i grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan
- visa förmåga att använda MIK-verktyg i lärandesituationer

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- kunna förhålla sig kritiskt och analyserande gentemot religionshistoriska, etiska och religionsbeteendevetenskapliga frågeställningar och fenomen
- kunna kritiskt granska läromedel inom ämnesområdet utifrån aktuella styrdokument

Innehåll

Kursen består av fem delkurser

Delkurs 1: Introduktion till religionsvetenskap, 2 hp

Delkurs 2: Etik och livsfrågor, 7,5 hp

Delkurs 3: Religionshistoria, 10 hp

Delkurs 4: Religion, individ och samhälle, 3 hp

Delkurs 5: Religionsdidaktik 7,5 hp

Delkurs 1: Introduktion till religionsvetenskap, 2 hp

Introduction to Science of Religion, 2 credits

Innehåll

Delkursen ger en grundläggande orientering i religionsvetenskapens olika ämnesområden (religionshistoria, bibelvetenskap, kyrkohistoria och tros- och livsåskådningsvetenskap) och fokuserar några centrala begrepp inom ämnet.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- ha kunskap om och förståelse för några grundläggande definitioner av religionsbegreppet
- ha kunskap om och förståelse för centrala begrepp inom religionvetenskapen och dess olika ämnesområden

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- kunna redogöra för några grundläggande definitioner av religionsbegreppet
- kunna redogöra för religionsvetenskapens olika ämnesområden och deras innehåll samt relation till varandra

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- kunna urskilja och reflektera över de olika religionsvetenskapliga ämnesområdena, centrala begrepp och religionsdefinitioner

Examination

Delkursen examineras dels genom ett seminarium (1), dels genom en skriftlig inlämningsuppgift (2).

Betyg

I delkursen ges något av betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För sammanfattningsbetyget Godkänd krävs att båda examinationsmomenten erhållit godkänt betyg samt god språkbehandling i tal och skrift, för Väl godkänd krävs förutom vad som krävs för Godkänd att examination 1 erhållit betyget Godkänd och examination 2 erhållit betyget Väl godkänd.

Delkurs 2: Etik och livsfrågor, 7,5 hp*Ethics and Life Questions, 7,5 credits***Innehåll**

Delkursen ger en grundläggande introduktion till ämnet etik. Både normativ och tillämpad etik behandlas i såväl religiösa som sekulära sammanhang och situationer. Delkursen fokuserar också olika värdefrågor i relation till begrepp som livsfrågor, människosyn och livsåskådning. Även förhållandet mellan etik och religion fokuseras och problematiseras.

Lärandemål*Kunskap och förståelse*

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa kunskap om centrala etiska begrepp, teorier och teman
- visa förståelse för teoretisk och praktisk innebörd hos några centrala etiska teorier och värden

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa förmåga att kommunicera och diskutera aktuella etiska frågeställningar utifrån olika normativa etiska teorier
- kunna identifiera centrala etiska värden och värderingar i olika sammanhang

Värderingsförmåga och förhållningsätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- kunna reflektera över och värdera värdefrågor utifrån olika teoretiska perspektiv
- kunna reflektera kritiskt kring förhållandet mellan etik, religion och livsåskådning
- kunna reflektera kritiskt över samt värdera olika etiska ställningstaganden och argument

Examination

Delkursen examineras genom:

Deltagande i seminarium, 0,5 hp, U/G (1)

Enskild skriftlig inlämningsuppgift, 1,5 hp, U/G/VG (2)

Salstentamen, 5,5 hp, U/G/VG (3).

Delkurs 3: Religionshistoria, 10 hp*History of Religion, 10 credits***Innehåll**

I delkursen ges en introduktion till islams, judendomens och asiatiska religioners historiska utveckling samt deras lära och praxis i historia och nutid. Stor vikt läggs vid studiet av texter och andra religiösa uttrycksformer.

Lärandemål*Kunskap och förståelse*

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- ha kunskap om och förståelse för grundläggande drag i några av världsreligionernas historiska

utveckling

- ha kunskap och förståelse för hur moderniseringsprocesser påverkat olika religiösa traditioner
- ha förståelse för religiösa traditioners betydelse både historiskt och för dagens Sverige

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- kunna beskriva och jämföra olika religiösa uttryckssätt och religiös tro både historiskt och i vår tids svenska samhälle

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- kunna förhålla sig till och reflektera över konflikter som kan uppstå i dagens religionspluralistiska samhällen

Examination

Delkursen examineras genom:

Skriftlig salstentamen I, 5 hp U/G/VG

Skriftlig salstentamen II, 5 hp, U/G/VG

Delkurs 4: Religion, individ och samhälle, 3 hp

Religion, Individual and Society, 3 credits

Innehåll

I delkursen ges en introduktion till grundläggande perspektiv inom de religionsbeteendevetenskapliga ämnena religionssociologi och religionspsykologi. Kursen ger en orientering i hur sociala sammanhang påverkar religionens roll för individ, grupp och samhälle samt i hur psykologiska faktorer kan ha betydelse för hur religiös erfarenhet utformas.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- ha kunskap om och förståelse kring ett urval grundläggande religionsbeteendevetenskapliga perspektiv på religion
- ha förståelse för hur olika identitetsrelaterade frågor kan uppstå i relation till religion och religiös erfarenhet

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- kunna redogöra för hur sociala och psykologiska faktorer påverkar religion och religiositet för individ, grupp och samhälle
- kunna redogöra för ett urval religionsbeteendevetenskapliga teorier

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- kunna kritiskt granska och analysera ett urval religionsbeteendevetenskapliga perspektiv på

religion och kunna tillämpa dessa på empiriska exempel i det religionsvetenskapliga studiet

Examination

Delkursen examineras genom:

Seminarium, 0,5 hp, U/G

Enskild skriftlig hemtentamen, 2,5 hp U/G/VG

Delkurs 5: Religionsdidaktik, 7,5 hp

Didactics of Religion, 7,5 credits

Innehåll

Delkursen introducerar grundläggande ämnesdidaktiska dimensioner för religionskunskapsämnet såsom religionskunskap som skolämne nu och historiskt, styrdokument i undervisningen, planeringsstrategier, stoffurval, arbetssätt och redovisningsformer samt färdighetsträning i demokratiskt förhållningssätt.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa kunskap om styrdokument, skolämnet i nutida och historiskt perspektiv och olika perspektiv på undervisning i årskurs 7-9 samt gymnasieskola
- visa förståelse för vad ett demokratiskt förhållningssätt innebär och hur ett sådant kan anläggas med utgångspunkt i skolans värdegrund
- ha grundläggande kännedom om hur MIK-verktyg kan användas inom religionsämnet

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa förmåga att kunna exemplifiera skolans värdegrund i förhållande till etiska frågor från skolvardagen
- ha förmåga att visa hur ämne-teoretiskt innehåll kan gestaltas i undervisning, planering, stoffurval, arbetssätt och metod, redovisningsformer och bedömning
- kunna planera ett didaktiskt moment i anslutning till kursinnehållet
- visa grundläggande förmåga att använda MIK-verktyg inom religionsämnet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- kunna kritiskt granska läromedel utifrån aktuella styrdokument
- kritiskt kunna reflektera kring religionsämnets (historiska och nutida) samverkan med det omgivande samhället

Examination

Delkursen examineras genom:

Seminarium, 2 hp, U/G

Enskilda skriftliga inlämningsuppgifter, 5 hp, U/G/VG

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, fältstudier och övningar individuellt och i grupp.

I kursen används digital lärplattform.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning/handledning under den tid som angavs för det kurstillfälle som sökande blivit antagen till. Därefter upphör rätten till undervisning.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Genomgången termin 1 i ämneslärarprogrammet eller motsvarande kunskaper.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För kursbetyget Godkänd krävs betyget Godkänd på alla ingående examinationsmoment samt god språkbehandling i tal och skrift. För kursbetyget Väl godkänd krävs dessutom betyget Väl godkänd på minst 20 hp där detta betyg kan erhållas.

Undervisning och kurslitteratur utgör grund för examination.

För bedömning skall underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. En student som fått godkänt betyg på ett examinationsmoment kan inte examineras igen för att höja betyget. Mer information kring bedömning och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studieanvisningar vid kursstart.

Student äger rätt till byte av examinator efter att ha underkänts tre gånger på samma examination, om det är praktiskt möjligt. Beslut om byte av examinator fattas av utbildningschef.

Om kursen ändras till innehåll och/eller litteratur kan examination ske enligt denna kursplan inom ett år efter ändring. Studenten garanteras minst tre provtillfällen inklusive ordinarie provtillfälle. Därefter prövas i varje enskilt fall om examination får göras enligt den äldre kursplanen. Om kursen helt upphör kan den examineras inom två år efter det att kursen anordnats. Därefter skall det prövas i varje enskilt fall om examination får göras.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Introduktion till religionsvetenskap	2 hp	U/G/VG
Etik och livsfrågor: seminarium	0,5 hp	U/G
Etik och livsfrågor: inlämningsuppgift	1,5 hp	U/G/VG
Etik och livsfrågor: salstentamen	5,5 hp	U/G/VG
Religionshistoria: tentamen I	5 hp	U/G/VG

Religionshistoria: tentamen II	5 hp	U/G/VG
Religion, individ och samhälle: seminarium	0,5 hp	U/G
Religion, individ och samhälle: hemtentamen	2,5 hp	U/G/VG
Religionsdidaktik: seminarium	2 hp	U/G
Religionsdidaktik: inlämningsuppgifter	5,5 hp	U/G/VG

Kursvärdering

Uppföljning av undervisningen sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut via webbplattformen Pingpong. Kursvärderingen sammanställs och kommenteras av den kursansvarige läraren samt om möjligt en student, publiceras i Pingpong samt lämnas till utbildningsadministrationen. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering.

Kurslitteratur

Introduktion till religionsvetenskap, 2 hp

Gilhus, Ingvild Saelid & Mikaelsson, Lisbeth (2003). *Nya perspektiv på religion*. Stockholm: Natur och kultur. 288 s.

Artiklar och övrigt material kan tillkomma om ca 20 s.

Etik och livsfrågor, 7,5 hp

Collste, Göran (2010). *Inledning till etiken*. Lund: Studentlitteratur. 150 s.

Rachels, James & Rachels, Stuart (2008). *Rätt och fel. Introduktion till moralfilosofi*. Lund: Studentlitteratur. 237 s.

Singer, Peter (2002). *Praktisk etik*. Stockholm: Thales. 333 s.

Kompendium tillkommer om ca 250 s (tillhandahålls digitalt).

Religionshistoria, 10 hp

Andersson, Daniel & Sander, Åke (2009). *Det mångreligiösa Sverige. Ett landskap i förändring*. Lund: Studentlitteratur. 248 s (s. 151-399)

Groth, Bente (2002). *Judendomen: Kultur, historia, tradition*. Stockholm: Natur och kultur. 300 s.

Jacobs, Stephan (2010). *Hinduism today: An introduction*. London: Continuum. 182 s.

Keown, Damien (2013). *Buddhism: A very short introduction*. Oxford: Oxford U.P. 184 s.

Olsson, Susanne Sorgenfrei, Simon (red) (2015). *Islam – en religionsvetenskaplig introduction*. Stockholm: Liber. 352 s.

Kompendium och artiklar tillkommer om ca 150 s.

Religion, individ och samhälle, 3 hp

Joas, Hans (2015). *Tro som alternativ - om kristendomens framtidsutsikter*. Göteborg: Bokförlaget Daidalos. 200 s.

Kompendium tillkommer om ca 200 s.

Religionsdidaktik, 7,5 hp

Barnes, Philip L. (ed) (2011). *Debates in Religious Education*. Alingdom: Routledge. 312 s (s. 181-234)

Falkevall, Björn (red) (2013). *Att undervisa i religionskunskap – en ämnesdidaktisk introduktion*. Stockholm: Liber. 178 s. (s. 31-99, 128-161).

Jackson, Robert (2004). *Rethinking Religious Education and Plurality. Issues in Diversity and Pedagogy*. London/New York: Routledge. 213 s.

Långström, Sture & Viklund, Ulf (2010). *Metoder: Undervisning och framträdande*. Lund: Studentlitteratur. 190 s.

Löfstedt, Malin (red) (2011). *Religionsdidaktik: mångfald, livsfrågor och etik i skolan*. Lund: Studentlitteratur. 219 s. (s. 9-47 samt fem kapitel i urval).

Artiklar tillkommer om ca 100 s.

Referenslitteratur:

Skolverket (2011). *Allmänna råd för planering och genomförande av undervisningen*. 45 s.

Referensmaterial

Sök- och skrivhjälp (2010). *Litteraturreferenser - så skriver du*. Högskolebiblioteket: Högskolan i Jönköping. <http://hj.se/bibl/sok--skrivhjalp/skriva-litteraturreferenser.html>

Informationsmaterial om plagiat på högskolor och universitet. Plagiathandbok - tips och råd till studenter. Finns i kursens aktiviteter på lärplattformen (PingPong).

Vid behov av inläsning av tillkommande litteratur kontakta kursansvarig.